

DIN CUPRINS:

Criterii referitoare la
identificarea părților
legate pag. 5

Monografie contabilă
profit reinvestit pag. 9

Prestări de servicii către
persoane juridice. Obligații
privind casa de marcat
pag. 11

Monitorul Contabil

100% siguranță legislativă și maximă economie de bani

Măsuri de relaxare fiscală...

Iată că după atâtea prevederi controversate și greu de deslușit, care au fost introduse în Codul fiscal la sfârșitul anului 2023 prin Legea nr. 296 și prin ordonanța „trenuleț”, încep să apară și măsuri reparatorii, așa cum ne-am obișnuit în ultimii ani. *Mai întâi ni se arată răul cel mare, după care încep să apară „salvatorii”.*

Una din „zânele bune” care dă startul măsurilor de relaxare fiscală este O.U.G. nr. 31/2024 emisă la sfârșitul lunii martie a acestui an și care vine cu trei prevederi bune pentru mediul de afaceri.

În primul rând, noul act normativ redefinesc conceptul de întreprinderi legate, în sensul analizei plafonului cifrei de afaceri (500.000 euro) în funcție de care se determină sistemul de impunere pe veniturile micro-întreprinderilor, nemai făcând trimitere la Legea nr. 346/2004 care genera o multitudine de situații în care două companii se puteau considera „legate”. Este o reglementare foarte mult așteptată de mediul de afaceri și care clarifică situațiile în care companiile se consideră „legate”, astfel încât cei care vor să aplice în continuare pentru sistemul de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor să știe cum să interpreteze corect această situație în care s-ar putea afla. De asemenea, pentru anul 2024, ordonanța de urgență prelungeste și termenul de transmitere a mențiunilor privind intrarea/ieșirea din sistemul de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor, până la data de 15 aprilie 2024 (vechiul termen a fost 31 martie 2023). Contribuabilii care au comunicat deja organelor fiscale competente aplicarea sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, respectiv ieșirea din sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, până la data intrării în vigoare a prevederilor O.U.G. nr. 31/2024, depun, după caz, o nouă declarație de mențiuni (D 700).

În fine, O.U.G. nr. 31/2024 aduce noi scutiri în materie de TVA pentru livrările de bunuri sau prestările de servicii destinate unităților spitalicești. De exemplu, sunt scutite de TVA serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești, prestate către societăți deținute integral de entități nonprofit înscrise în Registrul public organizat de A.N.A.F., dacă serviciile achiziționate de către aceste societăți sunt puse gratuit la dispoziția unităților spitalicești din rețeaua publică de stat sau sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de către aceste societăți.

Să sperăm că astfel de măsuri de relaxare fiscală vor continua și în perioada următoare.

Opinia specialistului!

Tratamentul fiscal al veniturilor din drepturi de autor obținute de o persoană fizică nerezidentă

Obligații privind stabilirea rezidenței fiscale

Persoanele fizice care părăsesc România sau care sosesc în România pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere care depășește/depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, sunt obligate să-și stabilească **rezidența fiscală**. Aceasta se stabilește de orice stat (atât cel român, cât și alte state) în care persoanele fizice locuiesc, determinarea rezidenței fiind necesară pentru a se putea stabili care este statul în care o persoană își va îndeplini obligațiile fiscale și pentru a se evita dubla impunere.

Rezidența fiscală se stabilește conform procedurii prevăzută de O.M.F.P. nr. 1.099/2016 pentru reglementarea unor aspecte privind rezidența în România a persoanelor fizice.

Persoanele fizice care sosesc în România și au o ședere în statul roman pe o perioadă sau mai multe perioade ce depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat, au obligația completării formularului **Z015** „Chestionar

continuare în pagina 2 →

→ *urmare din pagina 1*

pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România” în termen de 30 de zile de la împlinirea termenului de 183 de zile de prezență în România. În cazul în care nu se depășesc 183 de zile de prezență în România, nu trebuie depus formularul Z015.

Formularul trebuie însoțit de următoarele documente, după caz:

- a) copia pașaportului, valabil, iar cetățenii Uniunii Europene vor anexa copia pașaportului sau a documentului național de identitate, valabil;
- b) copia cărții de identitate/cărții de rezidență permanente/permisului de ședere/certificatului de înregistrare fiscală, emise/emis de autoritatea competentă din România;
- c) documente care atestă existența unei locuințe în România a persoanei fizice, locuință care poate fi în proprietate sau închiriată sau care rămâne disponibilă oricând (exemplu: contractul de comodat/luarea în spațiu etc.) pentru această persoană și/sau familia sa;
- d) certificatul de rezidență fiscală eliberat de autoritatea competentă a statului străin sau un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței conform legislației interne a aceluși stat, în original sau în copie legalizată, însoțit de o traducere autorizată în limba română, după caz;
- e) un document emis de autoritatea fiscală străină care atestă că persoana fizică este scoasă din evidența sa fiscală, după caz;
- f) la cererea organului fiscal central competent din România, persoana impozabilă este obligată să prezinte documentele solicitate de aceasta, însoțite de o traducere autorizată în limba română și, după caz, să aducă clarificări adiționale.

Dacă persoana fizică nerezidentă nu face dovada rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri și îndeplinește condițiile de rezidență prevăzute la art. 7 pct. 28 lit. b) sau c) din Codul fiscal, se va considera că este rezidentă în statul român. În acest caz, persoana fizică va fi notificată că are obligație fiscală integrală în România, fiind supusă impozitului pe venit pentru venitul obținut din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu data de la care aceasta devine rezidentă în România.

Persoanele fizice cu obligație fiscală integrală în România își se eliberează la cerere (prin completarea formularului Z03), certificatul de rezidență fiscală. În certificatul de rezidență fiscală organul fiscal central competent va certifica anul/anii, respectiv perioada din an, pentru care persoana fizică este rezidentă în România.

Tratamentul fiscal al veniturilor obținute de o persoană fizică din afara României este determinat de rezultatul analizei organului fiscal cu privire la stabilirea rezidenței fiscale.

Sunt 2 situații:

A. Persoana fizică are rezidență fiscală în statul din care provine (prezintă certificat de rezidență fiscală eliberat de organul fiscal competent din acel stat), situație în care persoana fizică este considerată nerezidentă fiscal în România.

Obligații privind înregistrarea fiscală a persoanei fizice nerezidente

Având în vedere că persoana fizică străină realizează venituri în România, în cazul în care nu a obținut CNP temporar de la I.G.I., este obligatoriu să se înregistreze fiscal pentru obținerea NIF (număr de înregistrare fiscală), deoarece plătitorul de venituri nu poate completa documente contabile sau declarațiile fiscale privind impozitul pe nerezidenți reținut la sursă (207) sau formularul **Z11** „Cerere pentru eliberarea certificatului privind atestarea impozitului plătit în România de persoane fizice nerezidente” (în cazul în care este declarată nerezidența în România și solicită atestarea plății impozitului pe veniturile realizate în România).

Obligația de înregistrare fiscală este reglementată la art. 82 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările ulterioare:

Astfel, orice persoană sau entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal se înregistrează fiscal primind un cod de identificare fiscală. Codul de identificare fiscală este:

(...)

d) pentru persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la lit. c), codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale; (adică CNP temporar atribuit de IGI);

e) pentru persoanele fizice care nu dețin cod numeric personal, numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal (adică **NIF**). În cazul obținerii ulterioare a codului numeric personal, numărul de identificare fiscală atribuit anterior se înlocuiește de către organul fiscal, cu preluarea informațiilor fiscale înregistrate în perioada deținerii numărului de identificare fiscală pe codul numeric personal.

În concluzie, dacă persoana fizică obține venituri mai mari decât echivalentul a 12 salarii minime brute pe economie (39.600 lei) va plăti CAS în sumă de 9.900 lei (3.300 x 12 x 25%), sumă reținută de persoana juridică (plătitorul de venit) și declarată în D112.

Contribuția la sistemul de sănătate (CASS)

Cadrul legal: art. 174 alin. (5) din Codul fiscal

Pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, din activități independente în baza contractelor de activitate sportivă, din arendă, din asocieri cu persoane juridice contribuabili potrivit titlurilor II sau III, pentru care impozitul se reține la sursă, obținut de la un singur plătitor de venit, iar nivelul net sau brut, după caz, estimat al acestor venituri, pentru anul curent, este cel puțin egal cu 6 salarii minime brute pe țară în vigoare în anul pentru care se datorează contribuția, plătitorul de venit are obligația să calculeze la o bază de calcul stabilită potrivit art. 170 alin. (4), să rețină și să plătească contribuția de asigurări sociale de sănătate, precum și să depună declarația menționată la art. 147 alin. (1). Declarația se depune până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile. În contractul încheiat între părți se desem-

nează plătitorul de venit în vederea calculării, reținerii și plății contribuției prin reținere la sursă, în anul în curs. Nivelul contribuției calculate și reținute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părți, până la concurența contribuției anuale datorate. Plătitorii de venituri din drepturi de proprietate intelectuală sau din activități independente în baza contractelor de activitate sportivă, care au obligația calculării, reținerii, plății și declarării contribuției de asigurări sociale de sănătate, sunt cei prevăzuți la art. 72 alin. (2) și art. 681 alin. (2).

Prin urmare, dacă persoana fizică obține venituri nete mai mari decât echivalentul a 6 salarii minime brute pe economie (19.800 lei în anul 2024) va datora CASS după cum urmează:

- 1.980 lei dacă obține venituri între 6-12 salarii minime brute pe economie;
- 3.960 lei dacă obține venituri între 12-24 salarii minime brute pe economie;
- 7.920 lei dacă obține venituri mai mari de 24 salarii minime brute pe economie.

CASS se reține și se declară de către persoana juridică (plătitorul de venit) în Declarația 112.

Criteria referitoare la identificarea părților legate

Sfaturi utile pentru un contabil de succes

Începând cu finalul anului 2023 au fost aduse noi modificări criteriilor ce definesc o microîntreprindere, prevăzute la art. 47 din Codul fiscal.

Criteriile, aplicabile de la data de 1 ianuarie 2024, au fost modificate succesiv prin:

- O.U.G. nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene;
- O.U.G. nr. 31/2024 privind reglementarea unor măsuri

fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Astfel, în prezent, potrivit art. 47 din Codul fiscal, o microîntreprindere este o persoană juridică română care îndeplinește cumulativ următoarele condiții, la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent:

- a realizat venituri care nu au depășit echivalentul în lei a 500.000 euro. Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro este cel valabil la închiderea exercițiului financiar în care s-au înregistrat veniturile;
- capitalul social al acesteia este deținut de persoane, altele decât statul și unitățile administrativ-teritoriale;

Distribuirea de dividende interimare.

Aspecte contabile

Cazuri practice

Putem distribui dividende interimare în cursul anului, în baza unor situații financiare trimestriale, însă, dacă nu le plătim asociaților până la sfârșitul anului, trebuie să declarăm și să plătim impozit pe venit până la data de 25 a anului următor.

Monografia contabilă este simplă, însă intervin câteva conturi cu care nu suntem prea obișnuiți (463 și 456), astfel că după regularizarea dividendelor (cu ocazia întocmirii situațiilor financiare anuale) este important să analizăm procedura de închidere a acestora.

Întrebare:

În anul 2022 am distribuit dividende interimare în sumă de 500.000 lei pentru care am plătit și impozitul, dar aceste dividende nu au fost ridicate nici în anul 2022, nici în anul 2023.

La sfârșitul lunii decembrie 2022, am sold în contul 463 = 500.000 lei, iar în contul 456 = 475.000 lei

După depunerea bilanțului pe anul 2022, în luna mai 2023 am înregistrat dividendele distribuite, respectiv 1171 = 457 500.000 lei, apoi 457 = 463 cu suma de 500.000 lei, dar sumele neridicate în contul 456 se pot trece în contul 457 în anul 2023?

Răspuns:

Monografie contabilă

● Distribuie dividende interimare (anul 2022):

463	=	456	500.000 lei
„Creanțe reprezentând dividende repartizate în cursul exercițiului financiar”		„Decontări cu acționarilor/asociații privind capitalul”	

● Reținerea impozitului pe dividende:

456	=	446	25.000 lei
„Decontări cu acționarilor/asociații privind capitalul”		„Alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate”	(5%)

● Plata impozitului pe dividende:

446	=	5121	25.000 lei
„Alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate”		„Conturi la bănci în lei”	

● Regularizarea (înregistrarea dividendelor de plată) – mai 2023:

1171	=	457	500.000 lei
„Rezultatul reportat reprezentând profitul nerepartizat sau pierderea neacoperită”		„Dividende de plată”	

● Compensarea contului 457 cu contul 463:

457	=	463	500.000 lei
„Dividende de plată”		„Creanțe reprezentând dividende repartizate în cursul exercițiului financiar”	

● Trecerea sumelor din contul 456 în contul 457:

456	=	457	475.000 lei
„Decontări cu acționarilor/asociații privind capitalul”		„Dividende de plată”	

Opinia mea este că trebuie efectuat acest transfer între conturi, întrucât contul 456 a fost folosit cu ocazia repartizării interimare, în corespondență cu contul 463 „Creanțe reprezentând dividende repartizate în cursul exercițiului financiar”, ulterior (în mai 2023) efectuându-se regularizarea dividendelor în baza situațiilor financiare anuale (caz în care se utilizează contul 457).

Monografie contabilă bilet de ordin

Biletul la ordin este un înscris prin care o persoană, numită emitent, se obligă să plătească o sumă de bani la scadența unei alte persoane, numită beneficiar, sau la ordinul acesteia.

Mai jos vă prezint monografia contabilă atât la societatea plătitoare, cât și la societatea beneficiară.

Întrebare:

Societatea X primește în luna octombrie 2023 3 bilete la ordin cu data scadență 20.12.2023. La termenul scadent, acestea au fost refuzate pentru lipsa de lichidități în contul clientului. Vă rog să mă ajutați cu monografia contabilă cu privire la acceptarea BO, precum și neîncasarea acestora și orice alte implicații fiscale.

Răspuns:

Biletul la ordin este un înscris prin care o persoană, numită emitent, se obligă să plătească o sumă de bani la scadența unei alte persoane, numită beneficiar, sau la ordinul acesteia.

Monografia contabilă aplicabilă biletelor la ordin este:

I. În contabilitatea societății plătitoare:

● Se înregistrează emiterea biletului la ordin:

401	=	403	10.000 lei
„Furnizori”		„Efecte de plătit”	

● Se efectuează plata biletului la ordin:

403	=	5121	10.000 lei
„Efecte de plătit”		„Conturi la bănci în lei”	

627	=	5121	10 lei
„Cheltuieli cu serviciile bancare și asimilate”		„Conturi la bănci în lei 10 lei”	

(cel mai probabil există și comisioane bancare aplicabile clientului).

II. În contabilitatea societății beneficiare (societatea din speța noastră)

● Se înregistrează primirea biletului la ordin:

413	=	4111	10.000 lei
„Efecte de primit de la clienți”		„Clienți”	

● Încasarea biletului la ordin:

5121	=	413	10.000 lei
„Conturi la bănci în lei”		„Efecte de primit de la clienți”	

În cazul în care nu are loc încasarea biletului la ordin la termenul convenit, nu există o anumită procedură contabilă standard de urmat. Din start nu vom mai putea efectua a doua înregistrare contabilă (5121 = 413), deoarece banii nu se află în contul nostru.

V-aș sfătui totuși ca pentru biletele la ordin neîncasate și întârziate să le prezentați în contul 473 până la data soluționării (473 = 413; nu este o monografie contabilă standard). Așa cum ați presupus și dumneavoastră corect, ar fi de ajutor în contabilitate să avem o evidență a biletelor la ordin neacceptate, ca să ne fie mai ușor de identificat.

De asemenea, v-aș sfătui să luați legătura cu respectivul client, deoarece societatea noastră este îndreptățită să încaseze respectivii bani, iar motivarea că nu există lichidități la data scadenței nu ar trebui să cadă pe umerii societății noastre.

Consecința lipsei totale sau parțiale de disponibil în contul bancar al emitentului este introducerea emitentului în Centrala Incidentelor de Plăți (CIP), în baza cererii de înscriere a refuzului bancar cu privire la biletul la ordin scadent la plată, motivul fiind tocmai lipsa de disponibil.

Nu ar strica totodată și opinia unui jurist și formularea unei adrese oficiale către client, în cazul în care situația nu se poate rezolva amiabil.

